

CRONICA IUDAICĂ

CARTEA KAHALULUI

**Documente pentru studiul iudaismului în Rusia și a influenței sale
asupra popoarelor în mijlocul cărora se dezvoltă
de I. Brafman**

Cap. XII

Diferitele grade ale funcționarilor Kahalului și ai Bet-Dinului

Diferitele grade ale funcționarilor se desfășurau în ordinea următoare :
a) Candidatul reprezentant al orașului; b) Dajonul-judecător din orice asociație sau acel care face parte din Tribunalul orașului (Bet-Dinul); c) Habaî sau „Cel mai vechi” la perceperea colectelor pentru binefaceri sau judecătorul Bet-Dinului; d) Ikurimil sau membrii originari din comună; e) *Roș-Medinii* reprezentanții adunării generale a întregului ținut sau ai administrației Kahalului; f) Balai-Takonele (adică acel care redactează noile regulamente) și Șimre-Takonele, cel care este însărcinat să ia sama la dispozițiile stabilite.

Numai trecând prin toată această scară ierarhică, se ridică funcționaril Kahalului cu foarte rari excepții.

Regulile hotărîte pentru alegeri

Reprezentanții Kahalului și judecătorii Bet-Dinului, sunt aleși în fiecare an, în chipuri felurite, cari diferă în amănunte după nevoile timpului, dar care în general se acordă cu regulile privitoare la alegeri, stabilite în anul 1747 și pe care le cităm.

Cu o lună înainte de Kislev (Octombrie) sunt numiți cinci borerimi (electori) care aleg pe Balii-Takone (cei ce redactează noile regulamente) pentru noile alegeri. Alegerea se pregătește înaintea Paștilor și în prima zi de eșire din această sărbătoare, îndată după rugăciunile de dimineață, la eșirea din sinagogă. Reprezentanții, funcționarii aleși pentru a fixa noile regula-

mente, președinții adunărilor generale, rabinul sau saferul public (scriitorul) sunt obligați să se întrunească în casa Kahalului. Aici, cei 5 însărcinați de afaceri, și cei 4 șamoșini (notari, servitori ai Kahalului) aleg pe cei 5 *borerimi* (electori) pentru toate funcțiile administrației sociale.

După aceste alegeri, doi șamoșimi se duc să invite pe noii aleși, pentru a-i pofti în casa Kahalului. Sub pedeapsa Heremului canonic este interzis șamoșimului să discute cu electorii, privitor la alegeri.

Electorii trebuie să numească 4 roși (reprezentanți ai Kahalului); 2 roși-medina (reprezentanți ai Ținutului); 4 turimi (membri aleși ai societății); 3 ikurimi (membri originari); 4 Roe-Hașbeneți (controlori); 2 reprezentanți ai adunării generale.

În total 19 persoane și în afară de acești funcționari se aleg 4 heboimi (Sindicatul pentru colectele de binefacere) și 12 dajoni (judecători ai Bet-Dinului).

Datoriile membrilor Kahalului și Bet-Dinului

Principala ocupație a reprezentanților este repartizarea impozitelor și perceperea lor; supravegherea, pentruca toți membrii societății să se bucure de stima titlurilor care aparțin poziției sociale și stărilor și să domnească bună ordine în tranzacțiile comerciale.

Impozitul poate să se fixeze asupra oricărui fel de comerț, ori împrumut cu dobândă. Perceperea impozitelor se realizează, dându-le în arendă¹. Însărcinații de afaceri ai orașului, numesc șamoimii (funcționarii care repartizează impozitul) prin vot secret, în timpul căruia este interzis să se favorizeze bogații și să nu se aibă în vedere cei săraci.

Îndată după alegerea lor, sunt îndatorați să se adune într'o sală deosebită, anume hotărâtă scopului și care nu poate fi părăsită decât sărbătorile și Sabatul, sub pedeapsa Heremului Canonic. Zilele săptămânii ei nu pot absenta decât pentru masă și pentru somn. Șamoimii au dreptul să interogheze pe oricine prin luare de jurământ, asupra averii sale și asupra veniturilor comerciale. În timp ce se face repartizarea taxelor impuse asupra veniturilor din comerț și industrie, fiecare este dator să comunice agențiilor sau reprezentanților acestora (situația), iar industriașii sunt obligați să se prezinte în persoană o singură dată în timpul celor două prime zile. Toate industriile depind de Kahal. El are dreptul să dea învoirea pentru tot felul de întreprinderi, sub rezerva că, acel ce obține o astfel de învoire să nu prejudicieze celor care au capatat în prealabil *hasaka* și *meropie*.

Este interzis lucrătorilor să primească lucrări ori manopere de orice fel, pentru particulari care fac parte dintr'o astfel de meropie.

În fiecare trimestru, membrii adunării generale urmează să se întrunească în casa Kahalului pentru a se interesa de problemele care privesc întreaga comunitate. Această adunare va avea loc chiar dacă toți membrii

1. Vezi Cap. V, în care se arată puterea fără de margini a Kahalului.

n'ar fi reuniți ; 20 de membri prezenți ajung pentru a valida hotărârile luate cu privire la problemele propuse.

La fiecare trei ani se fixează adunarea întregului ținut. La această adunare iau parte cele cinci mari orașe cum sunt : Brest-Litovsk, Grodno, Vilna, Pinsk și Sluzk.

În Reglementarea (dela Vilna), aprobată în anul 1747 se arată : „Cum în prezent este interzis să se întrunească adunarea generală a ținutului la trei ani pentru a aproba *ticunimul*; hotărârile și anumite măsuri (după cum se proceda din vechime) s'a statuat prin adunarea generală din casa Kahalului, să se aleagă dintre membrii acestei adunări acei care vor avea misiunea de a redacta regulamentul orașului nostru, pentru ca semnificația și importanța sa să nu decadă.

Dajonilor (judecătorii Bet-Dinului) și președintelui lor aparține dreptul de a taxa locurile în sinagogă și (de a fixa) distribuirea drepturilor de meropie (adică vânzarea la particulari jidani a posibilității exploatării persoanelor creștine)¹; ei legalizează actele de cumpărarea imobilelor, care se redactează în prezența Bet-Dinului de către Safir (scriitor) și de către Șamoșim (notarul Kahalului). În afară de aceste datorii, dajonii și președintele lor, paralel cu Kahalul, sunt datori să supravegheze măsurile de cântărire (pentru jidani în special, nu pentru creștini) și să nu tolereze majorarea prețurilor (tot pentru jidani)².

În afară de lămuririle asupra importanței moreinei, roșei, dajonului și a întregii ierarhii municipale talmudice a republicei (jidovești), documentele arătate în lucrarea de față sub N-rele 18, 19, 20, 46, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 97, 98, 112, 113, 116, 121, 132, 134, 140, 141, 151, 154, 162, 165, 166, 172, 174, 175, 187, 188, 201, 210, 213, 218, 219, 220 și 221, ne demonstrează până la evidență, că pretutindeni, Kahalul se inspiră din aceleași texte și are aceleași venituri ; că puterea lui se evidențiază în acelaș chip ; că vinde peste tot drepturile ciudate de „hasaka“ și „meropie“ pe care le-am explicat în Cap. V și în sfârșit că, în afară de legile talmudului în parte cunoscute creștinilor, ca bază a vieții publice și a forței ascunse a familiilor jidovești, există o infinitate de legi și regulamente secrete, ascunse în cărțile comunităților și ale Kahalului, despre existența cărora nimeni nici nu poate bănui și pe cari le vom scoate la lumină pentru prima dată în lucrarea de față. Dar ceea ce apare deosebit de interesant, este cu privire la îndatoririle rabbinilor, care sunt detaliate cu precizie.

Amănuntele acestea ne dovedesc că jidanii se sprijină pe administrația și autoritățile locale, pentru a întări iudaismul, care suferă slăbiciuni și pentru a-l feri de atingerile pe care i le-ar putea aduce civilizația creștină.

1. Vezi Cap. respectiv.

2. „Kiria-Nesmana“ din Einn Vilna, 1860, pag. 37—42.

Prin combinații imposibil de lămurit și foarte greu de explicat, în ciuda legilor de organizare jidovești și a vieții practice a jidovimii, (s'a infiltrat) creștinilor ideea, că funcția de rabin este pur religioasă.

Această greșală a servit ca supapă de siguranță în toate legile privind pe jidani, în toate țările unde aceștia locuiesc și consecința unei astfel de greșeli n'a adus nicio dată atât folos jidanilor și nicio dată nu le-a procurat atâtea mijloace pentru a atinge scopurile lor felurite, ca în secolul prezent.

După revoluția franceză, când pacea și ordinea au fost restabilite, problema jidovească a atras atenția împăratului Napoleon I, care explică împrejurările care au motivat-o.

(Va urma)

Trad. I. FR. BOTEZ
